

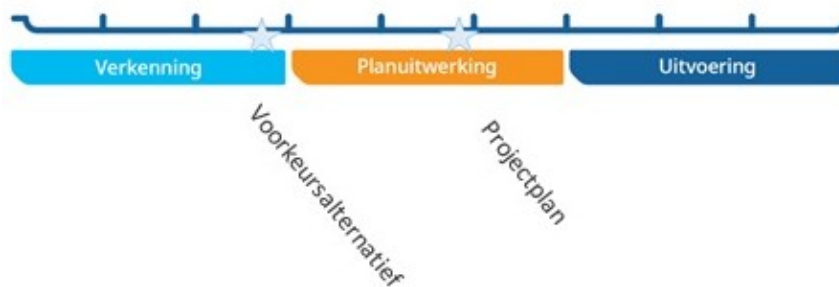
VOORSTEL voor het algemeen bestuur

ONDERWERP <i>Voorstel AB Kredietaanvraag Realisatie HWBP Stenendijk Hasselt</i>		Reg. Nr.	Z/21/043691-179236
		Afdeling	HWBP
Portefeuillehouder	B. Breunissen	Opsteller	Dick van Pijkeren
Datum DB - vergadering	30 november 2021		Dickvanpijkeren@wdodelta.nl
Datum AB - vergadering	14 december 2021		+316 5580 2326

VOORSTEL

Het AB besluit:

1. Het Projectplan Waterwet Stenendijk Hasselt vast te stellen en aan GS van de Provincie Overijssel aan te bieden voor beschikking conform de Waterwet.
2. Ten behoeve van de start van de versterkingswerkzaamheden Stenendijk Hasselt en de restauratie van de Stenendijk een bruto krediet beschikbaar te stellen van € 12.175.000,-.

SAMENVATTING

Tijdens de Verkenning Stenendijk Hasselt is onderzocht met welk Voorkeuralternatief (VKA) deze dijk versterkt kan worden. U heeft dit VKA op 26 mei 2020 vastgesteld. De realisatie van de dijkversterking zal medio 2022 starten. De realisatie bestaat uit twee onderdelen; dijkversterking en restauratie, waarvan de restauratie inmiddels is gestart.

De dijkversterking wordt uitgevoerd door het plaatsen van een damwand van gemiddeld 12 meter diep en 1.248 meter lengte. De aannemer zal werken op een volledig emissieloze bouwplaats waarmee dit de eerste emissieloze dijkversterking van Nederland is.

De volgende stukken hebben ten behoeve van het project HWBP Stenendijk Hasselt ter inzage gelegen:

- Ontwerp Projectplan Waterwet
- M.e.r. beoordeling (Bevoegd Gezag provincie)
- Ontheffing wet Natuurbescherming (Bevoegd Gezag provincie)

De stukken hebben ter inzage gelegen van 26 augustus 2021 tot en met 6 oktober 2021. Dit heeft niet tot reacties geleid.

Het Projectplan Waterwet kent een aantal ambtelijke wijzigingen op verzoek van de Gemeente Zwartewaterland. Dit betreft 2 meekoppelkansen die tijdens dit project worden uitgevoerd.

Het totale benodigde budget voor de realisatie van de dijkversterking en de restauratie is € 12.175.000,--. Hierin zijn de sterk gestegen staalprijzen verwerkt, maar we sluiten niet uit dat hiervoor een aanvullende correctie nodig is. Na uw besluit zal de damwand besteld worden en de definitieve prijs in de subsidieaanvraag verwerkt worden.

De restauratiewerkzaamheden aan de buitenzijde van de muur zijn niet subsidiabel. De kosten van het repareren van de buitenzijde van de muur bedragen € 1.181.627,-- en moeten door het waterschap worden betaald. De Provincie Overijssel heeft hiervoor een subsidie van € 112.839,- beschikbaar gesteld. De resterende kosten, € 2.095.148,-, zijn wel subsidiabel en worden meegenomen in de subsidieaanvraag aan het HWBP. Op 29 juni 2021 is door het AB een voorschotbudget beschikbaar gesteld van € 905.000, voor het starten van de restauratiewerkzaamheden aan de rollaag en binnenzijde van de muur.

Vanuit de omgeving zijn enkele aanvullende wensen voor de Stenendijk ingebracht, namelijk het donker kleuren van het betonnen fietspad en het aanbrengen van enkele drempels. De kosten hiervan bedragen € 79.864,- en worden volledig door de Gemeente Zwartewaterland vergoed.

We vragen voor € 9.720.602,- subsidie aan bij het HWBP. Het Begeleidingsteam van het HWBP heeft de aanvraag beoordeeld en geschikt bevonden voor indiening.

BEOOGD EFFECT EN/OF RESULTAAT

Het budget voor de realisatie van de dijkversterking en restauratie is nodig om de waterkering te laten voldoen aan de meest recente normen (2017) zodat ze voor de komende 50 jaar voldoende waarborg geeft voor de waterveiligheid van achterliggende gebieden. Het is onderdeel van het dijkversterkingsprogramma van Waterschap Drents Overijsselse Delta wat loopt tot 2045 en er voor moet zorgen dat in 2050 alle primaire keringen van het waterschap op orde zijn. Daarnaast wordt het rijksmonument Stenendijk hersteld als onderdeel van deze waterkering en ons cultureel erfgoed.

Op 26 mei 2020 heeft u het Voorkeursalternatief (VKA) voor de Stenendijk Hasselt vastgesteld. De planuitwerking heeft geleid tot een definitief ontwerp inclusief benodigde vergunningen en toestemmingen.

Nadat het AB het Projectplan Waterwet heeft vastgesteld, wordt dit voorgelegd ter instemming aan Gedeputeerde Staten van de Provincie Overijssel. Na de instemming met of beschikking op het Projectplan Waterwet door GS, kan de subsidie van de realisatiefase worden aangevraagd bij het HWBP.

KADER

Het Projectplan Waterwet is nodig vanwege de wijzigingen aan een waterstaatswerk. Na vaststelling door het algemeen bestuur van het waterschap wordt dit plan ter beschikking aangeboden aan GS van de Provincie Overijssel. Dit is een verplichting vanuit de Waterwet waarin de provincie in zijn rol als bevoegd gezag op de primaire keringen in moet stemmen met de voorgenomen versterkingswerkzaamheden. De provincie is betrokken geweest in de voorbereiding van het plan.

Het Plan van Aanpak voor de realisatie is conform de subsidieregeling van het Hoogwaterbeschermingsprogramma opgesteld. Stenendijk Hasselt is een traject van 1.248 meter. Dit is voor een HWBP-project een relatief kort traject. Gezien de specifieke eisen voor de bescherming van de historische muur en bebouwing is de investering om hier tot een goede oplossing te komen relatief aan de hoge kant ten opzichte van een traditionele oplossing. In het licht van de specifieke vraagstelling worden de kosten als reëel beschouwd.

Er is in het ontwerp rekening gehouden met een verandering van het klimaat zodat na realisatie van de beoogde versterkingen de dijk naar verwachting tot 2080 bestand is tegen de mogelijke en te verwachten hoogwaters en storm.

ARGUMENTEN

De dijken langs de Vecht en Zwartewater (noord- en zuidzijde) zijn afgekeurd voor waterveiligheid. Voor een groot deel als gevolg van gebrek aan voldoende hoogte, piping en stabiliteit. De Stenendijk bij Hasselt is hier een onderdeel van. Om de dijken weer voldoende sterk te maken voor de veiligheid van het achterland dient de Stenendijk versterkt te worden. De historische dijk is een rijksmonument en moet behouden blijven in zijn huidige vorm, maar moet tevens gaan voldoen aan de meest recente veiligheidsnormen. In het Voorkeursalternatief is hiervoor een ontwerp gepresenteerd wat in de basis bestaat uit het aanbrengen van een constructie in de dijk die de volledige functie voor sterkte van de dijk kan overnemen. De historische stenenmuur blijft zo behouden als waterkering, maar verliest zijn functie voor waterveiligheid.

Een voorstel voor subsidiëring van de restauratiewerkzaamheden aan de Stenendijk is op 9 november besproken door het managementteam van het Programmabureau HWBP. Vooruitlopend op de subsidieaanvraag en -beschikking heeft ze vastgesteld dat zij zich kunnen vinden in het volgende: De werkzaamheden voor de restauratie zijn in drie onderdelen opgesplitst, waarvan er twee aangemerkt zijn als subsidiabel:

1. Subsidiabel: rollaag en bovenste deel van de binnenzijde muur. Heeft een directe relatie met de fysieke werkzaamheden van de dijkversterking en horen bij het op orde maken van de dijk na de dijkversterking. Budget hiervoor is op 29 juni 2021 als voorschot door het AB beschikbaar gesteld, waarover nu alsnog 90% subsidie wordt aangevraagd.
2. Subsidiabel: fundering van de muur. Is noodzakelijk om de muur overeind te houden, en daarmee het grondlichaam en fietspad/beheerpad stabiel te houden.
3. Niet subsidiabel: metselwerk buitenzijde van de muur. Is achterstallig onderhoud en kan daarmee niet opgevoerd worden voor de subsidie van het HWBP.

Daarnaast is naar andere mogelijke subsidies gekeken:

- Subsidie instandhouding monumenten. Op basis van de geschatte herbouwwaarde is het mogelijk een subsidie aan te vragen van ongeveer € 90.000,-. Deze wordt in zes jaarlijkse termijnen uitgekeerd aan de eigenaar van het object. Het aanvragen van de subsidie zou leiden tot minimaal een half jaar vertraging voor een helaas maar klein bedrag. Dit is niet zinvol voor deze werkzaamheden, wellicht wel voor onderhoud na de restauratie
- Provincie Overijssel heeft op dit moment geen budget beschikbaar om de reeds verstrekte subsidie op te hogen. Dit zou ook met een nieuwe aanvraag moeten waarvan de kans op

gunning uitermate klein is. Het bedrag van € 112.839,- wordt besteed aan de restauratie van de buitenzijde van de muur.

- RCE heeft enkele kleine projectgebonden regelingen voor bijdragen. Deze zijn echter allemaal gericht op onderzoek.

FINANCIËN

De totale kosten voor de realisatie zijn geraamd op € 12.175.000,-.

Na subsidieverlening zal de eigen bijdrage van het waterschap bestaan uit:

- 10% van de kosten voor de dijkversterking: € 1.080.067,-
- Eigen kosten voor de restauratie: € 1.181.627,-

In het onderstaande overzicht vindt u nog twee externe bijdragen:

- Provincie Overijssel heeft een subsidie beschikbaar gesteld (2019) voor de restauratie van de stenenmuur van € 112.839,-;
- De Gemeente Zwartewaterland draagt € 79.864,- bij voor de kosten van de toepassing van gekleurd beton en aanleg van drempels.

Op 29 juni 2021 heeft u reeds een budget van € 905.000 beschikbaar gesteld ten behoeve van de start voor de realisatie in de vorm van restauratiewerkzaamheden. Dit budget is onderdeel van het subsidiabele deel van de restauratie en is verrekend in het benodigd aangevraagd krediet.

Dit voorschot verrekenen we in de subsidieaanvraag aan het HWBP met het onderstaande aangevraagde budget voor de komende realisatie van de Stenendijk Hasselt. De subsidie en/of bijdrage derden wordt verrekend over de niet subsidiabele restauratiewerkzaamheden.

Begroting

In de meerjarenbegroting 2022 zijn voor de Stenendijk twee voorgenomen investeringen opgenomen met een totale waarde van 8.2 mln.

- Metselwerk kademuur Stenendijk Hasselt (uitvoeringskosten € 2.1 mln.) oplevering 2023.
- HWBP RE Stenendijk Hasselt (uitvoeringskosten 6.1 mln.) oplevering 2024

Door het besluit om de versterking van de Stenendijk in drie jaar uit te voeren, is de oplevering van de dijk een jaar eerder dan gepland. Dit betekent dat de kapitaallasten van het onderdeel HWBP eerder zullen starten dan geraamd. Dit betekent een nadeel bezien over de jaren 2023 (14K) en 2024 (16K) van in totaal 30.000 ten opzichte van de raming in de meerjarenbegroting 2022-2025.

(x €1.000)	Voorstel	Meerjarenraming 2022-2025
Benodigd krediet (bruto)	12.175	8.197
Subsidie HWBP dijkversterking	7.936	5.424
Subsidie HWBP restauratie	1.784	
Bijdrage Gemeente Zwartewaterland	79	
Subsidie Provincie Overijssel	112	
Voorschotkrediet reeds verstrekt WDOD (29-6-2021)	905	
Benodigd aangevraagd krediet (netto)	1.359	2.773
Jaar oplevering (start kapitaallasten t+1)	2023	2023
Kapitaallasten	80	66
Overige exploitatiekosten (-baten)	0	0
Impact exploitatierekening	80	66

Specificatie bruto krediet:

Kostencategorieën	Bedrag (x €1.000)	Budgethouder
<i>Externe kosten incl. BTW</i>	10.942	<i>Projectleider</i>
<i>Interne kosten</i>	539	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering voorzien incl. BTW</i>	329	<i>Projectleider</i>
<i>Risicoreservering onvoorzien incl. BTW</i>	365	<i>Opdrachtgever</i>
<i>Totale kosten incl. BTW</i>	12.175	

JURIDISCHE EN/OF ORGANISATORISCHE GEVOLGEN

Na vaststelling van het Projectplan Waterwet zal deze nog door de Provincie Overijssel beschikt worden. Een beschikking van het HWBP op de subsidieaanvraag is afhankelijk van een positieve beschikking van de provincie. Naar verwachting ontvangen we daarom pas eind februari een beschikking van het HWBP op de subsidieaanvraag.

Na dit besluit en na het ontvangen van een positieve beschikking op de subsidieaanvraag zal de aannemer de opdracht krijgen om te starten met de realisatie.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN EN RISICO'S

- Op basis van het vooroverleg met het begeleidingsteam van het HWBP is het de verwachting dat positief beschikt zal worden op de subsidieaanvraag. Het subsidiebedrag zal met het beschikbaar gestelde budget verrekend worden.
- Om de planning te kunnen halen en op 1 juli 2022 te starten met het plaatsen van de damwand, moeten we de damwand in december 2021 bestellen na besluit AB. De kans op een negatief besluit vanuit het HWBP op de subsidieaanvraag is miniem, waarmee we dit zonder risico kunnen doen. In het geval dat er toch iets misgaat, zullen we met de aannemer een goede oplossing zoeken voor de bestelde damwandpercelen.
- In de verkenning en planuitwerking is, onder ander samen met de aannemer, gewerkt aan een zo laag mogelijk risicoprofiel voor de werkzaamheden. De risicoreservering is daarom ongeveer 7% van het totale budget. Dit is ruim minder dan gebruikelijk voor verkenning en planuitwerking, maar op maat voor een realisatiefase. Ruim de helft van het budget is gereserveerd voor onvoorziene risico's. Dat is dan weer relatief veel, maar dit is noodzakelijk vanuit de relatief kleine omvang van het project, en de nabijheid van woningen, monumentale muur en N2000-gebied. De gevolgen van een onvoorziene gebeurtenis kunnen mede daardoor snel oplopen.

OMGEVING; BETROKKENEN, PARTNERS EN DRAAGVLAK

Het project voeren we uit in nauwe samenwerking met andere overheden, te weten Gemeente Zwartewaterland, Provincie Overijssel en Rijkswaterstaat. Deze overheden komen bij elkaar in een Ambtelijke Begeleidingsgroep en een Bestuurlijke Begeleidingsgroep. De ambtelijke begeleidingsgroep is aangevuld met Staatsbosbeheer, als eigenaar van het buitendijks liggende natuurgebied. Binnen het ontwerpproces zijn concrete participatiemomenten geweest.

Op 29 juni 2021 heeft het DB het Ontwerp Projectplan Waterwet vrijgegeven voor ter inzage legging. De ter inzage legging heeft plaats gevonden van 26 augustus 2021 tot en met 6 oktober 2021. Deze procedure is gecoördineerd door de Provincie Overijssel. Tegelijkertijd lagen ook de m.e.r.-beoordeling (Bevoegd Gezag provincie) en de Ontheffing Wet Natuurbescherming (Bevoegd Gezag provincie) ter inzage.

Op 7 september 2021 heeft in Hasselt een inloopavond plaatsgevonden. Betrokkenen konden zich hier laten informeren over het Projectplan Waterwet.

Op 22 september 2021 heeft overleg tussen gemeente, waterschap, aannemer en betrokken bewoners plaats gevonden. In overleg met de bewoners heeft de gemeente verzocht een beperkt aantal wijzigingen door te voeren bij de inrichting van het pad op de kruin, te weten het kleuren van het beton en de aanleg van een drietal verkeersdrempels.

COMMUNICATIE

Via de digitale nieuwsbrief en website www.wdodelta.nl/stenendijk worden betrokkenen op de hoogte gehouden van de besluitvorming omtrent het Projectplan Waterwet.

Na de beschikking van Gedeputeerde Staten vindt bredere communicatie plaats voor de start van de dijkversterking (denk aan advertenties, persbericht in lokale media, etc.), inclusief een formele publicatie door de provincie ter kennisgeving en bezwaar en beroep.

VERVOLG / UITVOERING

Na uw besluit worden de voorbereidende werkzaamheden voor de realisatie afgerond en de realisatie opgestart. De realisatie wordt eind 2022 door de aannemer opgeleverd en medio maart 2023 afgesloten.

BIJLAGEN

- Projectplan Waterwet HWBP Stenendijk Hasselt

Het dagelijks bestuur van het Waterschap Drents Overijsselse Delta

de secretaris,
E. de Kruijk

de dijkgraaf,
D.S. Schoonman